7/4777 -3-
216

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

SAYI : B.13.APK.0.12.00.00/320-2829
KONU : Yazılı Soru Önergesi

06 KASIM 2001

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 11.10.2001 tarih ve 28001 sayılı yazınız.

İlgi yazılarına konu olan İstanbul Milletvekili Celal ADAN'a ait 7/4777-11652 Esas No'lu yazılı Soru önergesi Bağ-Kur Genel Müdürlüğü ve SSK Başkanlığınca incelenmiştir.

1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununa göre sigortalı ve haksahibi kimselere bağlanan aylıklar her ay peşin olarak ödenmektedir.

Tahsis dosya numaralarının son rakamına göre her ayın 9,10,11,12 sinde ödenmekte olan aylıklar 27.11.1999 tarih 23889 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 99/13525 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararına göre; 01.01.2000 tarihinden itibaren her ay peşin olarak, tahsis dosya numaralarının son rakamı 5,7,9 olanlar her ayın 25 inci, 1,3 olanlar 26 ncı, 4,6,8 olanlar 27 nci ve 0 ile 2 olanlar da 28 inci günü ödenmeye başlandığından, bu düzenlemeden doğan fark tutarları 2000 Ocak döneminde aylıklar ile birlikte ödenmiştir.

Bağ-Kur Genel Müdürlüğü, Hazine yardımı almak suretiyle finansman açıklarını kapatabilmektedirler. Söz konusu açıkların en kısa sürede asgari düzeye indirilmesi, uzun vadede de tamamen ortadan kaldırılması için üzerinde çalışılan projelerin hayata geçirilmesi için yoğun çalışmalar sürdürülmekte olup ihtiyaç duyulacak yasal düzenlemeleri içeren tasarılar halen TBMM gündeminde bulunmaktadır. Bu tasarıların kanunlaşması halinde Bağ-Kur'un daha etkin görev yapması sağlanacaktır.

1479 sayılı Kanuna tabi sigortalıların ödeyecekleri primlere ve bağlanacak aylıklarına esas olmak üzere, 24 basamaklı sistem uygulanmaktadır. Ayrıca, Bağ-Kur Sigortalıları ile ilgili olarak 4447 sayılı Kanunun 29 uncu maddesiyle 1479 sayılı Kanunun 36 ncı maddesi değiştirilerek emekli aylıklarının Devlet İstatistik Enstitüsünce açıklanan Tüketici Fiyatları İndeksindeki aylık değişim oranı kadar arttırılması sistemi getirilmiş, Ocak/2000 ayından itibaren emekli, dul ve yetim aylığı alan sigortalıların aylıkları her ay bir önceki ayın TÜFE değişim oranı kadar arttırılmaya başlanmıştır. Yani ocak 2000 ayından bu yana emekli aylıkları, bir önceki ayın enflasyon oranı kadar arttırılmaktadır. Aynı artırımlar SSK emeklileri içinde uygulanmaktadır.

7/4777 -4-
217

Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığının Kurulması ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde değişiklik yapılması Hakkındaki 616 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 46 ıncı maddesi gereğince oluşturulan ve oluşturulacak sağlık işletmelerinin yönetim kurulu, sağlık tesisinin bulunduğu il veya ilçedeki mülki amir veya temsilcisi başkanlığında, Belediye Başkanı veya temsilcisi, İşletme Müdürü, teknik ve destek hizmetleri müdürü, işçi temsilcisi, işveren temsilcisi ve işletmede çalışan personelin temsilcisi olmak üzere toplam sekiz üyeden oluşmakta iken, 4588 sayılı yetki yasasının Anayasa Mahkemesince iptali üzerine 616 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin yasal dayanağını yitirmesi üzerine hazırlanan "Sosyal Sigortalar Kurumu Kanun Tasarısı" 2000-2001 yasama döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu ile Plan ve Bütçe Komisyonu'nda görüşülmüş olup, TBMM Genel Kurulu gündeminde bulunmaktadır.

Yasa tasarısının "Sağlık İşletmeleri" başlıklı 45 inci maddesinde düzenlenen yönetim kurulu üyeleri arasına "Kurumdan gelir ve aylık alanların temsilcisi"de eklenmiştir.

Bilindiği üzere, SSK Başkanlığının temel gelir kaynağı işçi ve işverenlerin ödediği primlerdir. Kurum emeklilerine ödediği aylıklarını bu kaynaklardan karşılamaktadır. Kural olarak en az 4 çalışan için 1 emeklinin finanse edilmesi gerekir ki, ülkemizde uygulanan politikalar sonucunda bu oran başlangıçta 6,3/1 iken günümüzde 1,9/1e kadar düşmüştür. Kurum mevcut kaynakları ile genç emeklilerine aylıklarını ödeyemez hale gelmiş ve hazineden yardım almaya başlamıştır. Emeklilere bu şartlarda bağlanan aylıkların yetersizliği bilinmekte olup, kaynak yetersizliğinden dolayı yeterli düzeye getirilememektedir.

Kaynaklarını verimli bir şekilde kullanmak zorunda olan Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığı için yaş şartının yükseltilmesi bir zorunluluk olup, yaş şartının yükseltilmesi ile emeklilere daha iyi şartlarda aylık ödenmesi amaçlanmıştır. Mevcut durumda ise eski ve yeni emeklilerin aylıkları arasındaki farkların giderilerek intibak işlemlerinin yapılmasına imkan bulunmamaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Yaşar OKUYAN
Bakan